

10. Initiatief VNG Risicobeheerfonds

Bijlage bij ledenbrief 5 juni 2024: “Nazending ALV 26 juni 2024”

Samenvatting

Het VNG Risicobeheerfonds is een initiatief in het kader van de Verenigingsstrategie 2030. Doel van dit initiatief is dat met onder andere een eigen schadeverzekeraar van gemeenten en VNG, gemeenten zich kunnen richten op maximale risicobeheersing, het verbeteren van de veiligheid van hun gemeente en forse besparingen kunnen realiseren op verzekeringspremies. Het initiatief onderstreept het streven van VNG om gemeenten te versterken door samen te werken, kennis te delen en kosten te besparen. Het Risicobeheerfonds wordt toegelicht in de ALV van 26 juni aanstaande.

In de huidige fase worden de plannen toegelicht aan gemeenten en worden gemeenten enthousiast gemaakt. Tevens worden door VNG-commissies en samenwerkingsverbanden van gemeenten de voordelen en risico's onderzocht en vindt er een Expert Opinion plaats door KPMG. Over de opbrengst van de onderzoeken en de Expert Opinion zal het VNG-bestuur worden geadviseerd. Nadien zal het bestuur op basis van de gebleken belangstelling en de adviezen een besluit nemen over de daadwerkelijke oprichting van het Risicobeheerfonds. Indien het VNG-bestuur heeft besloten tot oprichting van het Risicobeheerfonds en de eigen verzekeraar, kunnen gemeenten individueel besluiten tot deelname in de eigen verzekeraar.

In deze bijlage wordt uitgelegd wat het VNG Risicobeheerfonds is, wat het betekent voor gemeenten en wat gemeenten kunnen doen die enthousiast zijn geworden.

Drie onderdelen in het VNG Risicobeheerfonds

Het plan voor het VNG Risicobeheerfonds bestaat uit drie onderdelen:

- Risicolabels Geeft per risicothema (bijvoorbeeld gebouwen) inzicht in het risiconiveau (A, B, C, D, E);
- Risicoadvies Risicoadviseurs adviseren hoe naar een gunstiger risicolabel gekomen kan worden (bijvoorbeeld voor gebouwen);
- Verzekeren Een eigen schadeverzekeringsmaatschappij van VNG en gemeenten.

Het Risicobeheerfonds start met het risicothema Gebouwen en wordt daarna mogelijk uitgebreid. Per risicothema worden alle drie de onderdelen aangeboden die één geheel met elkaar vormen. Zo heeft een gemeente met een laag risicolabel een lager premiepromillage dan een gemeente met een hoog risicolabel. Deze samenhang tussen risico-inzicht, risicobeperking en een premiepromillage per risicolabel is de kern van het Risicobeheerfonds. Dit is iets wat marktpartijen niet bieden. Het Risicobeheerfonds stimuleert samenwerking met en tussen deelnemende gemeenten door het uitwisselen van kennis en ervaring bij het beheersen van risico's.

Eigen schadeverzekeringsmaatschappij van en voor gemeenten

De nieuwe eigen verzekeringsmaatschappij van VNG en gemeenten werkt volgens de principes van solidariteit en gelijkheid. Dat houdt in dat het premiepromillage per risicothema (bv Gebouwen) en per risicolabel (bv C) voor alle gemeenten gelijk is. De uiteindelijk te betalen premie verschilt alleen omdat de omvang van de risico-objecten verschilt. Bijvoorbeeld omdat er meer gebouwen zijn of er een grotere digitale infrastructuur is. In geval van schade werkt de schadeverzekeringsmaatschappij ook volgens de principes van solidariteit en gelijkheid. Zo is beoogd dat het eigen risico van een gemeente € 2 per

inwoner per risico per gebeurtenis is met een maximum van € 8 per inwoner per jaar. Dit is voor alle gemeenten gelijk.

Premiebesparing voor gemeenten

De potentiële besparing op premies voor Gebouwen voor alle gemeenten samen komt bij een eigen schadeverzekeraar uit op meer dan € 100 miljoen per jaar (indicatief). Wordt rekening gehouden met een hogere schadelast bij gemeenten vanwege hogere eigen risico's en ook met besparingen aan interne kosten bij gemeenten, dan is de besparing in de hele keten voor alle gemeenten samen ongeveer € 80 miljoen per jaar (indicatief). Met het Risicobeheerfonds kan VNG extra waarde leveren aan haar leden.

Ontzorging van gemeenten

De eigen verzekeraar beoogt gemeenten volledig te ontzorgen op verzekeringsgebied. Enerzijds op personele kosten vanwege het wegvallen van aanbestedingen. Anderzijds omdat de eigen verzekeraar afwikkeling van alle schades voor haar rekening neemt. Ook de eigen risico schades die gemeenten nu zelf moeten afwikkelen. Hiermee heeft de eigen verzekeraar zicht op alle schades en bouwt zij een complete schade-database op, wat het premie- en risicobeheerbeleid ten goede kan komen. Doorgerekend is dat met deze capaciteitsconcentratie nog eens extra bespaard kan worden op interne kosten bij gemeenten. Anderzijds kan vrijkomende verzekerings- en risicokennis ook ingezet worden om het risicomanagement bij een gemeente verder te verbeteren en zo bij te dragen aan lagere risicolabels. Dat levert premiebesparingen op

Er zijn ook risico's

Een uitvoerige beschouwing van risico's, financiële en juridische implicaties en bedrijfsvoeringsaspecten is gemaakt. Evenzo is er een uitgebreide business case uitgewerkt vanuit het perspectief van VNG en het perspectief van de verzekeraar. Al deze informatie wordt beschikbaar gesteld op het moment dat een gemeente start met het besluitvormingsproces om deel te nemen aan het Risicobeheerfonds. Met deze informatie kan een goede vergelijking worden gemaakt met de huidige situatie, waardoor het advies voor de besluitvorming gedegen tot stand kan komen.

Standpunt VNG-bestuur

Het VNG-bestuur is enthousiast over het Risicobeheerfonds en vindt draagvlak bij gemeenten van groot belang. Ook vindt het VNG-bestuur het belangrijk dat er een verdieping plaatsvindt op de voordelen en risico's van het plan. Daarom zullen in ieder geval de Commissie Financiën, het College voor Dienstverleningszaken, de concerncontrollers van de 100.000 + gemeenten en het RPO (Risiko Platform Overheden) zich in het plan verdiepen en hierover het VNG-bestuur adviseren.

Besluitvorming door VNG-bestuur

Op basis van de gebleken belangstelling, de uitgebrachte adviezen van de betrokken VNG-commissiers en samenwerkingsverbanden van gemeenten en de Expert Opinion, zal het VNG-bestuur een besluit nemen over de oprichting van het Risicobeheerfonds en de eigen schadeverzekeraar. In de besluitvorming worden alle aspecten verband houdende met de oprichting van een eigen schadeverzekeraar meegewogen waaronder de business rationale en de financiële en juridische risico's. De verwachting is dat na een positief besluit het nog ongeveer 9 maanden tot een jaar duurt voordat de verzekeraar operationeel is.

VNG Initiatiefgroep VNG Risicobeheerfonds

Voor het initiatief heeft zich binnen het VNG-bestuur een Initiatiefgroep gevormd onder voorzitterschap van Roel Wever. Naast Roel Wever bestaat de Initiatiefgroep uit vijf mede VNG-bestuurders (komend uit de gemeenten Heerlen, Apeldoorn, Alphen aan de Rijn, Emmen, Tilburg en Dordrecht). Deze initiatiefgroep treedt op als klankbord naar het programma management. Ook werken ambtenaren van deze gemeenten onder regie van VNG samen aan het opstellen van een *Generiek Raads- en Collegevoorstel Besluit Deelname VNG Risicobeheerfonds*. Met dit generieke voorstel wordt maximale synergie voor gemeenten gerealiseerd en dubbel werk in gemeenten voorkomen. Een gemeente hoeft het voorstel alleen nog passend te maken voor zover de eigen situatie afwijkt van hetgeen generiek geldt.

Besluitvorming door gemeenten

Indien het VNG-bestuur heeft besloten heeft tot oprichting van het VNG Risicobeheerfonds en de eigen verzekeraar, kunnen gemeenten individueel besluiten tot deelname in de eigen verzekeraar. Hiervoor dient het eerdergenoemde Generiek Raads- en Collegevoorstel Deelname Gemeenten VNG Risicobeheerfonds. Daarbij hoort een Informatiepakket met alle achtergronden van het plan dat gemeenten dan ontvangen.

Meer informatie

Gemeenten kunnen nu al nadere informatie over het VNG Risicobeheerfonds bekijken op www.vng.nl/risicobeheerfonds. Ook vinden er voor en na de ALV publicaties plaats in het VNG Magazine en worden er informatiebijeenkomsten gehouden. In het verder enthousiasmeren van gemeenten wordt de communicatie toegespitst op gemeentesecretarissen, concerncontrollers en wethouders Financiën en indien mogelijk raadsleden met aandachtsgebied Financiën.

Bent u geïnteresseerd welke premiebesparingen voor uw gemeente indicatief mogelijk zijn, stuur dan een e-mail naar Risicobeheerfonds@vng.nl. Er wordt dan snel gereageerd met een opgave welke verzekeringsgegevens nodig zijn om de besparingen te kunnen uitrekenen.